

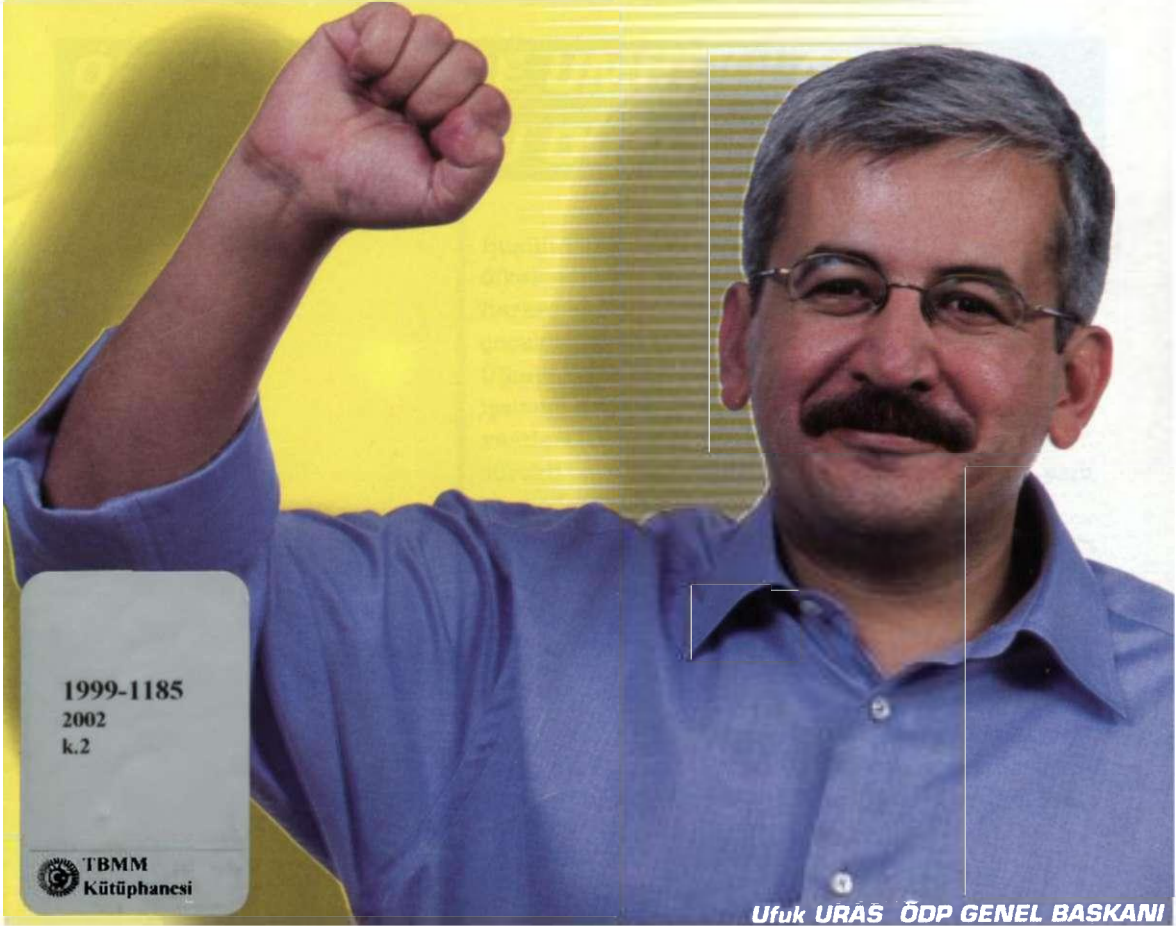
T.B.M.M. KÜTÜPHANESİ

**Öfkeniz  
ÖDP'de  
umut  
olsun!**



**ÖDP**

**SEÇİM BİLDİRGESİ**



1999-1185  
2002  
k.2

TBMM  
Kütüphanesi

**Ufuk URAS ÖDP GENEL BASKANI**



Yer : 1999-1185  
Yıl : 2002  
Cilt :  
Ksm :  
Kop : 2  
Dmby : \*200204879\*



# Öfkeniz ÖDP'de umut olsun!

**ÖFKENİZ ÖDP'DE UMUT OLACAK !  
BU DÜZEN DEĞİŞECEK !**

Bugün Türkiye'de yaşananlar hepimizi öfkeliyor. Emeği ile geçinen, ücretli çalışan herkes endişeli. İnsanlar kendilerinin ve çocuklarının bugününden ve geleceğinden umutsuz. Ülkeyi krize sürükleyen, halkı yoksullaştıran, işsizliği arttıran partilerin ve politikacıların tek vaatleri ise IMF programına bağlı kalmak veya sürekli tekrarlanan ifadeyle 'borçları çevirmek', yani borç ödemek. Ya da daha açıkçası, ülkenin kaynaklarını yerli ve yabancı asalaklara aktarmayı sürdürmek.

Ama bizleri yoksulluğa, sefalete, işsizliğe sürükleyen IMF programına ve kapitalist küreselleşmeye mahkum değiliz. O nedenle "3 Kasım'da sadece IMF programını en iyi kimin uygulayacağı oylanacak" diyenleri elimizin tersiyle iteceğiz. Kendi kaderimizi elimize alacağız ve öfkemizi umuda çevireceğiz.



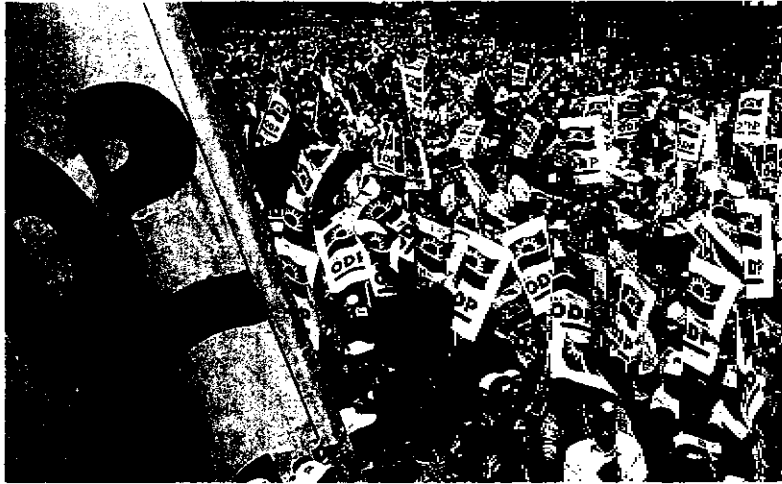
# Biraz Cesaret Yeter

Bunun için "Biraz Cesaret Yeter". Öncelikle kendi gücümüze inanalım. Hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk ve eşitsizlik ülkeyi yönetenlerin beceriksiz olmalarından değil, sınıfsal ve politik tercihlerinden kaynaklanıyor. Onların tercihleri iç ve dış sermaye çevrelerinden, güç odaklarından, yolsuzluk ve yoksulluk düzeninden beslenenlerden, dış borçların ödenmesinden yanadır.

Bizim tercihimiz ise emeğiyle geçinenlerin, işsizlerin, emeklilerin, köylülerin, kadın ve gençlerin ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Bu ülkenin kaynaklarını halkın ihtiyaçları doğrultusunda kullanmak, IMF reçeteleri altında can çekişen tarımı ayağa kaldırmak, 'borç ekonomisi' yerine iş ve aş sağlayacak bir üretim ekonomisine dönmek bugünün acil görevidir.

Biz gelir dağılımı adaletsizliğini üreticilerin ve emekçilerin lehine düzeltmek, çalışanların emeklerinin karşılığını almalarını sağlamak, eşitliği yerleştirmek için mücadele ediyoruz. Hedefimiz işsizlerin, toprağından koparılan köylülerin, hastane kuyruğunda bekleyen yurttaşların, üniversiteye girme umudunu kaybeden gençlerin, kısacası tüm ezilenlerin, dışlananların ve yok sayılanların sorunlarına çare bulmaktır.

Biz 'Başka bir Türkiye'nin mümkün olduğuna inanıyoruz. Sizi de ekonomisi halkın ihtiyaçlarına göre şekillenmiş, eşitlikçi, özgürlükçü bir Türkiye'yi birlikte kurmaya çağırıyoruz.



# IMF'SİZ BİR TÜRKİYE MÜMKÜN

Kâr hırsına, altta kalanın canı çıksın mantığına dayalı, "özel çıkar" üzerine kurulmuş bir toplumu reddediyoruz. Paylaşma, dayanışma, eşitlik gibi insani değerlere sahip çıkıyoruz.

Evet, ekonominin kolayca düze çıkamayacağını da, ekonomide her kesimi mutlu eden mucize çözümlerin olmadığını da biliyoruz. Çabamız emeğiyle geçinenlerin, dar gelirliğin, yoksulların insanca yaşaması yönündedir.

O nedenle üretmeden borçlanarak, ithalatı patlatarak şişen ekonomik model sona ermelidir. Biz sanayileşmeyi, teknolojik atılımı, istihdam ve verimlilik artışını hedefleyen yatırımcı ve üretimci bir ekonomiyi savunuyoruz.

Bu atılımı kamusal kaynaklarla, özellikle az gelişmiş yörelere öncelik vererek gerçekleştireceğiz. Özelleştirme adı altında hepimize ait varlıkların yağmalanmasına son vereceğiz. Kaynaklarımız halkın yararı doğrultusunda seferber edilecek.

"Kaynak Nerede?" diyorlar. Bizim tercihimiz kaynakları iç ve dış borç ödemelerine değil, ekonomik büyüme ve üretime kullanmaktır. Ayrıca servet, faiz ve borsa üzerinden alınacak vergiler, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasından sağlanacak gelirler de kaynağımızdır.

IMF ve Dünya Bankası'ndan alınan borçlar soluk aldırarak şöyle dursun, ekonomik krizi daha da derinleştirdi. 50 milyar dolar kamu bankalarını ve halkın kendilerine emanet ettiği tasarrufları hortumlayan sermaye çevrelerine gitti. Biz IMF'ye, 'alacağınızı bu hortumculardan tahsil edin, bizim yakamızdan düşün' diyoruz.

Karnını doyuramayan, temiz içme suyu bulamayan insanların kol gezdiği, başını sokacak bir yuvası dahi bulunmayan çocukların sokaklarda gecelediği bir



# Eşitlikçi, Özgürlükçü Bir Türkiye

Ülkede huzur içinde yaşanamaz. Temiz bir çevrede yaşamak, kendimiz ve ailemiz için parasız eğitim ve sağlık hizmeti beklemek aşırı bir talep değildir.

Biraz Cesaret Yeter! Çoğunluğun öfkesi bu kez radikal bir değişimi seçerse; devletten, sermayeden, kışladan gelen emirlere itaat etmez de baraj korkusunu bir yana bırakıp, yüreğinin sesini dinlerse, "Başka bir Türkiye" düş değil gerçek olur.



## **YOKSULLUK DÜZENİ DEĞİŞECEK !**

Biz emekçi, yoksul halk kitlelerinin, öfkeli çoğunluğun sesi ve vicdanı olmaya; halkın Meclis'teki sözcüsü, bu düzenin gerçek muhalefeti olma sorumluluğunu en iyi şekilde üstlenmeye talibiz.

Biz, adaletsizliğin, haksızlığın, yolsuzluğun bulunduğu her yerde ezilenlerin, horlananların, haksızlığa uğrayanların yanında olacağız. Biz, hakkını arayan kamu emekçilerinin ve işçilerin, tacize uğrayan ve dayak yiyen kadınların, coplanan üniversite öğrencilerinin, toprağını kaybeden ve ürünü değersizleşen çiftçilerin, kepenk kapatmak zorunda kalan esnafın, başkaldıran insanların, hastane önlerinde, maaş kuyruklarında çile çeken yurttaşların yanı başında olacağız.



# Özgür, Demokratik, Sosyal Bir Türkiye

Şimdi sahte solculara, IMF'ci sosyal-liberal sentezcilere, denenmişlere ve adı ak kendi kara olanlara "hadi oradan" diyebilme yürekliliğini gösterip gerçek sola fırsat verme zamanıdır.

Bu cesareti gösterebilirsek, Türkiye halkı üzerinde baskı ve korku yaratan "bürokratik devlet" de olmaz; ekonominin borsa, faiz, döviz dalgalanmalarına teslim olduğu "borsa devleti" de. Hele hele yurttaşın devlet için var olduğu "kutsal devlet" hiç olmaz. "Devletin güçlü olması için yurttaşın zayıf olması gerekir" anlayışı yıkılır.

Bu düzen kökten değişir, yurttaşlar ülke kaynaklarından hakça pay alabilir, bilgi ve enerjilerini kullanabildikleri bir işe sahip olurlar. Eşit, parasız, kaliteli eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinden yararlanabildikleri "sosyal bir Türkiye" de yaşarlar.

Özgürlükleri ve demokratik hakları alabildiğine kullanırlar. Devletin hiç bir din ve inancı kayırmadığı, para aktarmadığı, herkesin din ve vicdan özgürlüğüne sahip olduğu özgürlükçü bir laiklik yaşam bulur. "Özgür ve demokratik bir Türkiye" gerçekleşir.

Türkiye ancak IMF'ci olmayan, kapitalizmi aşma hedefini özgürlükçü ve demokratik bir sosyalizm anlayışıyla önüne koyan bir solla büyüyebilir. IMF reçetelerine, TÜSİAD taleplerine cevap vermeye çahşanlarla değil; ücretli çahşanların, emeklilerin, işsizlerin, köylülerin, gençlerin ve kadınların taleplerini yanıtlamayı hedef bilen bir solla değişebilir.





## **BAŞKA BİR HAYAT, BAŞKA BİR TÜRKİYE MÜMKÜN !**

Biz 'Başka bir Türkiye'yi mümkün kılmak' için yapılması gerekenleri biliyoruz. Ekmeğimizi ve hayallerimizi çalanlara dur demenin, geleceğimize sahip çıkmanın zamanı geldi. Gelin bu oyunu OY'la bozalım. İnsanca bir düzeni ve geleceği birlikte kurmak için ilk adımı atalım.

ÖDP'ye verilecek her oy haklarımız ve geleceğimiz için atılmış bir adımdır. "Oylar boşa gitmesin" diyerek düzen partilerinin desteklenmesini isteyenlere gerekli yanıtı sandıkta verelim. Açlığa, yoksulluğa, hortumculuğa dur diyelim. "Oy'un ziyan olur" diyenlerin tuzağına düşmeyelim. Oyumuzu yoksul ve öfkeli çoğunluğun sesine, ÖDP'ye verelim!

## **ÇÖZÜM HALKIN KENDİ İKTİDARINDA !**





# **BİZ DİYORUZ Kİ! EZEN DEĞİL, HİZMET VEREN DEVLET**

Bugüne kadar ülkeyi yönetenler ve egemen kesimler Türkiye'nin yaşamış olduğu kriz ve sıkıntıları esas olarak devletin hantal ve büyük olmasına bağlıyorlar. Daha etkin bir devletin kurulması için devletin küçültülmesi gerektiğini söylüyorlar. Bunun için sosyal harcamaları, eğitime, sağlığa, sosyal güvenliğe yatırımı kestiyorlar.

Türkiye sağlık, eğitim, sosyal güvenlik gibi insanca yaşamın olmazsa olmaz alanlarında küçülürken, silah alımında dünya 4.sü; Diyanet İşleri'nin bütçesi birçok yatırımcı bakanlıktan kat be kat fazla. Devlet eliyle kurtarılan bankalara ayrılan pay neredeyse ülkeyi krizden çıkaracak rakamlara ulaşmış durumda.



Bize göre yapılması gereken ise bu durumu tersine çevirmektir. Biz bürokratik devleti küçültecek, sosyal ve yatırımcı devleti büyüteceğiz. Devlet sanayileşme, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik, araştırma-geliştirme gibi alanlara kaynak aktaracak. Gelir dağılımının düzeltilmesi, bölgesel eşitsizliklerin giderilmesi, ekolojik dengenin korunması için kamu fonları devreye girecek. 21. yüzyılın gelişmiş ve refah içindeki bir ülkesi olmak için yüksek teknolojiye, sanayileşmeye yatırım yapan bir ülke olmak zorundayız. Türkiye'ye ucuz emekle fason üretim yapan bir çevre ülke konumunu layık gören bugünkü ekonomi politikalarını değiştireceğiz.

# VEKALET DEMOKRASİSİ DEĞİL, DOĞRUDAN DEMOKRASİ

Türkiye bugün hala yasaklarla yönetiliyor. Yasalar değişse bile uygulamada anti demokratik zihniyet hakimiyetini sürdürüyor. Programları kelimesi kelimesine aynı olan siyasal partiler arasında sürüp giden bir kayıkçı dövüşünü demokrasi diye yutturmaya çalışıyorlar. Yolsuzluğun, para ve güç ilişkilerinin egemen olduğu siyasette, halkın talep ve çıkarları yer bulamıyor.

Temsilde adalet duygusunu hiçe sayan yüksek seçim barajları, lider sultasına dayalı siyasal parti yapıları ve sonuçta halkın seyirci haline geldiği bir siyaset oyunu sürüyor.

Biz bu tür bir siyaset anlayışını reddediyoruz. Halkın karar süreçlerine doğrudan katıldığı; yerel ve yerinden yönetim anlayışının merkezi bürokratik yapı karşısında güçlendirildiği, kısacası söz, karar ve yetkinin halkta olduğu yeni bir siyaset tarzını benimsiyoruz.

Her bireye insanca, sağlıklı ve onurlu yaşam olanakları sunulmasını kamusal bir yükümlülük olarak görüyoruz. Tüm yurttaşlara eşit haklar, özgürlükler, fırsatlar sunma sorumluluğu taşıyoruz.

Siyasetin, toplumsal yaşamın demokratikleşmesini, tüm çalışanlara özgürce örgütlenme hakkının tanınmasını savunuyoruz. Siyasetin bir profesyonel politikacı sınıfının elinde kalmasına, lider sultasına karşı çıkıyoruz. Doğrudan ve yerinden demokrasiyi savunuyoruz. Geniş halk kitlelerinin sesini ancak böyle duyurabileceğine inanıyoruz.

Bunun için parti içinde de kadınların söz sahibi olduğu; genel başkanın üyelerle eşit hakları paylaştığı; önseçimin temel alındığı bir parti içi demokrasiyi hayata geçirmeye çalışıyoruz. Kendi içi demokrasimizi Türkiye açısından da bir model olarak sunuyoruz.



## Temsilde Adalet



## **SAVAŞ DEĞİL BARİŞ...**



Türkiye'yi yönetenler sınırlarımızda veya uzakta, neredeyse dünyanın bütün çatışmalarına ABD yedeğinde müdahil oluyor, askeri güç gönderiyor. Bu tutumlarıyla kapitalist küreselleşmeden mağdur olan ülkelerin ve halkların yanında değil, karşısında yer alıyor; barışı değil savaşı savunur hale geliyor. Kendi halkına da, hem insani hem de mali açıdan yüksek bir fatura yüklüyor.

Biz dünyadaki gelişmelere seyirci kalmayı savunmuyoruz. Dünyadaki gelişmelere barışın yanında taraf olmayı hedefliyoruz. Terör ve savaş tehlikesi bahanesiyle insan hak ve özgürlüklerinin, uluslararası hukukun ihlaline, evrensel normların çiğnenmesine tavır alıyoruz. Başta Filistin, Irak ve Afganistan olmak üzere dünyanın tüm sorunlu bölgelerindeki gelişmelere, bu yaklaşımla müdahil olma sorumluluğunu hissediyoruz.

## **İNSANCA DÜZEN İÇİN...**

## **BÜROKRATİK DEĞİL SOSYAL DEVLET**

- Baskıcı bürokratik devlet küçülecek, sosyal hizmetler genişletilecek. Bu amaçla aşırı güvenlik harcamaları yarı yarıya azaltılarak bütçedeki ağırlığı %12'den %6'ya indirilecek.
- Eğitimin bütçedeki payı %7.6'dan %12'ye, sağlığın %2.4'den %6'ya, toplam sosyal harcamalar ise %18'e çıkarılacak. Bu sayede bütün halkın sağlık ve eğitim ihtiyacının nitelikli ve parasız bir şekilde karşılanması mümkün olacak.
- Devlette israf ve lüks kaldırılacak; kamu çalışanlarına insanca yaşama olanağı tanınacak, ücretleri iyileştirilirken lojmanları, kreşleri, tüm sosyal tesisleri geliştirilecek.



## **BORÇ EKONOMİSİNE SON !**

- IMF ve Dünya Bankası'na olan borçlar silinecek.
- Kalan iç ve dış borçlar yeniden yapılandırılacak.
- Sermaye hareketleri vergilendirilecek, giriş ve çıkışları kontrol altına alınacak.

**HALKIN  
IMF'YE  
BORCU  
YOK !**



## **VERGİDE DEVRİM !**

- Temel gıda ve ihtiyaç maddeleri, eğitim, sağlık, kültür ve sanat ürünleri üzerindeki KDV ve diğer dolaylı vergiler sıfırlanacak. Bu şekilde yoksul halkın üzerine çöken hayat pahalılığı yükü belirli oranda azaltılacak.
- Kriz dönemi gereği büyük varlık sahiplerinin servetleri bir defalık özel olarak vergilendirilecek.
- Faiz ve hisse senetleri üzerinden sermaye kazancı başta olmak üzere finansal gelirler vergilendirilecek.
- Kayıtdışı ekonomi kayıt altına alınarak vergilendirilecek.
- İstihdam üzerinden alınan vergiler azaltılacak.

## **2 MİLYON İŞSİZE İŞ İMKANI !**



10

- Çalışmanın bir insan hakkı olduğundan hareketle ücretlerden kesinti yapılmaksızın 35 saatlik çalışma haftası uygulamasına geçilecek. Böylelikle devletin verilerine göre Türkiye'deki 2.2 milyon işsiz iş

bulunacak. İş bulma umudunu yitirdiği için toplumsal dışlanmaya uğrayanlara da iş olanakları yaratılacak.

- Toplu işten çıkarmalar yasaklanacak, işsizlik sigortası yaygınlaştırılacak, kapsamı genişletilecek.
- Çalışma hayatının demokratikleşmesi ve örgütlenme önündeki tüm engeller kaldırılacak, yasalar ILO sözleşmelerine uyumlu hale getirilecek.
- Bütün işyerlerinde sendikalı çalışma düzenine geçilecek.
- Kamu mülkiyetindeki işletmeleri, orada çalışanlar hepimiz adına yönetecek. Yöre halkı, emekçi kitleler tüketici kimlikleriyle, çevreciler doğadan yana duyarlılıklarıyla, meslek kuruluşları uzmanlıklarıyla bu süreci denetleyecekler. Hem hakça bir paylaşım, hem de ekonomik karar süreçlerinde çalışanların söz sahibi olduğu ekonomik demokrasi gerçekleşecek.

## **ASGARI ÜCRETE VERGİ YOK !**

- Asgari ücret; (sendikaların şu anki 4 kişilik bir ailenin sadece mutfak masraflarının 334 milyon olduğunu belirlediği gözönünde bulundurularak) en az net 500 milyon olarak belirlenecek ve vergiden muaf tutulacak.

## **HERKESE YURTTAŞLIK PAYI VE BARINMA HAKKI !**

- Herkese kamu bütçesinden, sırf bu ülkenin yurttaşı, doğal ve fiziksel kaynaklarının asli bir paydaşı oldukları için, şu anki koşullarda her yıl 200 milyon TL yurttaşlık payı ödemesi yapılacak. Bu tutar ücretli çalışanlara daha az vergi ödemeleri yoluyla, işsizlere ise doğrudan gelir olarak yansıtılacak.
- Temiz ve bakımlı bir konutta yaşamak her yurttaşın hakkıdır. Kamusal toplu konut projeleri yaygınlaştırılarak her yurttaşın bir ev sahibi olması veya hane gelirinin %20'sini geçmeyecek kiralarla insani koşullarda yaşaması sağlanacak.



## **SAĞLIKLI VE GÜVENLİ BİR YAŞAM !**

- Sosyal güvenlik kurumları tek çatı altında birleştirilecek, çalışanları ve emeklileri diken üstünde tutan sisteme son verilecek.
- En düşük emekli maaşı, en az, yeniden belirlenecek asgari ücret (net 500 milyon TL) tutarında olacak.
- Tek bir sosyal güvenlik kartı ile renk renk kart uygulaması kaldırılacak, herkesin kamusal sağlık hizmetlerinden parasız ve eşit bir şekilde yararlanması güvence altına alınacak.
- Sağlık alanındaki kâr amaçlı özel kuruluşlar kamusal yarar esasına göre çalışacak şekilde yeniden düzenlenecek.
- Koruyucu sağlık hizmetleri herkesin en kolay ulaşabileceği biçimde ve yerde verilecek. Sağlık yatırımları yerel ihtiyaçlar ve talepler gözönüne alınarak hızlandırılacak. Donanımlı sağlık ocakları yapımına öncelik verilecek.

## **PARASIZ VE NİTELİKLİ EĞİTİM !**

- Parasız eğitim herkesin en temel hakkı olacak. Bu alandaki kâr amaçlı bütün faaliyetler kamusal yarar esaslarına tabi hale getirilecek.
- Üniversitede harç, ilk öğretimde katkı payı uygulamasına son verilecek.
- Ders kitapları ve araç gereçler parasız sağlanacak.
- Öğrenci seçme sınavları ve YÖK kaldırılarak eğitim düzeni yeniden yapılandırılacak, idari, mali ve bilimsel özerklik sağlanacak.
- Her gencin kendi yeteneğine göre, insanca yaşama koşullarına sahip olacağı bir eğitim görmesi sağlanacak.
- Gençler başta olmak üzere her yurttaşın yabancı dil ve bilgisayar öğrenmesi için kamusal olanaklar yaratılacak.
- Her gencin ve çocuğun anadilde eğitim hakkından yararlanması sağlanacak, din dersleri zorunlu olmaktan çıkartılacak.

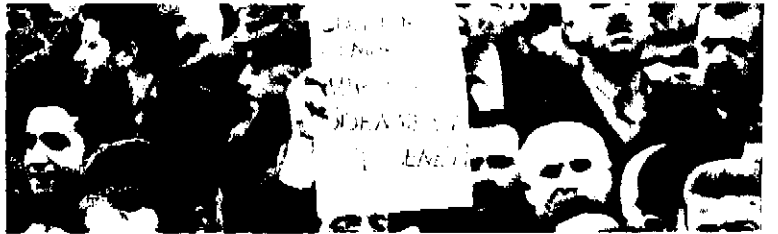
## TARIMA DESTEK !



- IMF ve Dünya Bankası'nın dayattığı tarım politikaları uygulanmayacak.
- Tarımda destekleme alımları sürecek. Doğrudan Gelir Desteği, üretim planlaması için ek olarak verilecek.
- Küçük üreticiler başta olmak üzere düşük faizli tarımsal kredi desteği genişleyerek sürecek.
- Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri'ni (TSKB) üreticiler ve ortaklar yönetecek.
- Tarımsal KİT'lerin ve TSKB'nin üretim birimlerinin özelleştirilmesi durdurulacak.
- Üreticilerin sendika ve demokratik kooperatifler içerisinde örgütlenmesi sağlanacak, yönetime doğrudan katılımları güvence altına alınacak.
- Tarımın temel unsurları olan toprak ve suyun korunması için gerekli tüm çalışmalar yapılacak.
- Hayvancılık yeniden hayatiyet kazanacak ve ithal ürünler istilasına karşı korunacak.
- Tarıma destekler tüketicinin sırtından, yüksek fiyat politikalarıyla değil, bütçe kaynaklarından yapılacak. Özellikle bazı temel gıda maddelerinin yoksul şehirli ve köylülere ucuz fiyatla ulaşması sağlanacak.

## ESNAFA VE KOBİ'LERE DESTEK

- Türkiye ekonomisinde önemli bir yer tutan KOBİ'ler ve küçük esnaf desteklenecek.
- KOBİ'lere ucuz ve uzun vadeli kredi sağlanacak.
- Yüksek teknolojili makinelerle üretim yapılması ve çağdaş istihdam yaratılması teşvik edilecek.



## **DEMOKRATİK HUKUK DEVLETİ !**

- Anayasa başta olmak üzere, tüm yasalardaki anti demokratik düzenlemeler kaldırılacak, yasalar uluslararası hukuk normlarına ve demokratik haklara uyumlu hale getirilecek. 12 Eylül yargılamaları bütün siyasi sonuçları ile ortadan kaldırılacak. Yurtdışına gitmek zorunda kalanların hakları iade edilecek.
- Köklü bir yargı reformu gerçekleştirilecek. Yargı bağımsız ve imzalanan uluslararası anlaşmalara uyumlu hale getirilecek.
- Demokrasilerde seçilmişlerin üzerinde belirleyici olan bir irade kabul edilemeyeceğinden, MGK'nın bu tür bir anayasal kurum olmasına son verilecek.

## **MİLLETVEKİLİ AYRICALIĞINA SON !**

- Hiç bir ÖDP milletvekili kendi maaşına yapılan zamlara oy vermeyecek, milletvekili ayrıcalıklarını kabul etmeyecek; iş takipçiliğine, ihale aracılığına, yolsuzluk işlerine bulaşmayacak.
- Milletvekili dokunulmazlığı kürsü dokunulmazlığıyla sınırlandırılacak, adi suçlara kalkan olması önlenecek.
- Milletvekillerinin her yıl mal ve servet beyanında bulunması, doğrudan veya dolaylı olarak kamu kesimi ile çıkar ilişkisine girmemeleri sağlanacak.





## **HALKLARIN KARDEŞLİĞİ, KÜLTÜRLERİN ZENGİNLİĞİ !**



- Türkiye'de iç barışın gelişmesi ve sağlamlaşması için çok kültürlü, çok inançlı, çok kimlikli ülke gerçeğinin gereği olan tüm yasal düzenlemeler yapılacak.
- Kürdüyle, Türküyle tüm yurttaşların eşit ve özgür bir ortamda yaşamaları, kendi kültürlerini geliştirmeleri ve özgürce kullanmalarının önündeki engeller kaldırılacak.
- Kültürel ve demokratik alanlardaki yasal düzenlemelerle yetinmeden, bunların uygulanması için varolan önyargıların ve engellerin aşılması yönünde çaba harcanacak.
- Bölgesel eşitsizliği gidermek, Doğu ve Güneydoğu'nun ekonomik sıkıntılarının çözümü için kamu kaynakları değerlendirilecek, istihdam olanakları yaratılacak.
- Hiçbir din ve inanç devletçe kayırlanmayacak. Alevilere yönelik ayrımcı uygulamalara son verilecek.
- Okullarda zorunlu din dersi kaldırılacak. Din dersi Anayasa hükmü olmayacak.
- Diyanet İşleri'ne devletten para aktarılmayacak, personeli farklı alanlarda istihdam edilecek.

## **KADINLARA ÖZGÜRLÜK VE EŞİTLİK !**

- Kadınların işgücü piyasasında ayrımcılığa uğraması engellenecek, tam zamanlı çalışabilmeleri için ücretsiz kreş uygulaması getirilecek.
- Ev işçisi kadınlara sosyal güvence sağlanacak ve ev içi emek işsizlik sigortası kapsamına alınacak.
- Aile içi şiddetin suç sayan uluslararası anlaşmalar imzalanacak, yaptırımlar ağırlaştırılacak.
- 'Kadına yönelik suç' kavramı yasalarda yer alacak. Yasalardaki kadınlara yönelik ayrımcılık kaldırılacak.
- Her ilde bağımsız kadın sığınma evleri açılması teşvik edilecek, gerekli fon kamu kaynaklarından sağlanacak.
- Kadınların tüm siyasal yaşamda ve TBMM'de temsilini artırabilmek için önlemler alınacak ve en az %30 oranında temsil edilmeleri sağlanacak.

## **ENGELLİLERE DAHA ÇOK HAK !**

- Engellilerin diğer insanlar gibi çalışma yaşamına ve sosyal hayata katılma olanakları geliştirilecek.
- Kent düzenlemelerinde, kamu ulaşım araçlarında engellilerin yaşamını kolaylaştıran düzenlemeler yapılacak; bina ruhsatları buna göre verilecek.
- Engelliler için özel bir sosyal güvenlik şemsiyesi oluşturulacak, lehte ayrımcılık uygulanacak.
- İş bulamamış ya da çalışamayacak durumdaki engellilere her ay asgari geçim düzeyini sağlayacak bir ücret ödenecek.

## **UCUZ TEMİZ YENİLENEBİLİR ENERJİ !**

- Fosil yakıtlara bağımlılığa dayalı enerji politikaları gözden geçirilecek, ısı ve elektrik enerjisi üretimi politikalarında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımına öncelik verilecek.
- Ucuz, temiz, yeterli ve güvenilir enerji temini için uzun vadeli bir planlama yapılacak.
- Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile yerli teknoloji üretimi özendirilecek.
- Enerjide özelleştirmeden vazgeçilecek.





**ÖZGÜRLÜK** VE  
**DAYANISMA**  
**PARTİSİ**

**YAŞASIN**  
**ÖZGÜRLÜK**  
**DAYANISMA!**

[www.odp.org.tr](http://www.odp.org.tr)



TBMM  
Kütüphanesi



\*200204879\*